

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barle.)

XXIII.

Čas se vrtil hitreje, kakor bi si kdo mislil. Nismo se še dobro privadili pomladi, evo ga že tu toplega leta. Človek toži zaradi vročine in veselo pričakuje hladovite jeseni, ali tudi ta pride, a njo zameni večkrat še mnogo prezgodaj mraz in pa zima. Pa tudi zima ne traje večno; solnčece se prikaže, sneg skopni in tisoč in tisoč cvetic oznanjuje zopet veselo pomlad. In tako se menja leto za letom.

Nastopil je tisti čas, ko je človeku najbolj ugodno v sobi. Res nas ni še starikava peč vabila k sebi, vendar venkaj na prosto nas tudi ni mikalo. Deževalo je ali to ni bil oni topli dežek, po katerem bi se dalo tako ugodno bosih nog capljati po dvorišču, to je bil dež hladen, pred katerim je bežal vsakdo, če ni imel zunaj silnega posla. Po celi vasi je bilo blata, da ga je kdo izmed nas komaj pregazil. A če se je zjasnilo, tudi ni bilo ugodno. Mrzel veter je žvižgal okrog hišnih streh in sipal porumenelo listje na zemljo. Uboga drevesca!

Tako je bilo zunaj, v hiši je pa bilo bolj prijetno. Zadnji poljski pridelki so bili že pod streho. Nekega popoldneva se je kar ustavil pri nas stari Jernejček, — prišel je zelje ribat. To je bilo vedno njegovo opravilo, moje je pa bilo, da sem tlačil naribano zelje. Hencajte, to je bilo veselja! Počasi je šlo seveda, kaj bi tisto? Mnogokaterikrat sem moral gaziti okoli po kadi, da se je zelje nekoliko poleglo. Ali kaj, ker so ga še vedno donašali. Mati so stali poleg in potresali po zelji sol, narezane kutinje in druge stvari, katere se devajo v zelje. Večkrat so me poprašali: »No, ali je že kaj vode?« Vendar voda se v zelji še vedno ni hotela prikazati. Naposled je bilo pa vendar vedno bolj vlažno in pokazala se je voda; tedaj je bilo šele pravo veselje gaziti, dokler ni bilo nazadnje dovolj. Skobacal sem se iz kadi, a gori na zelje smo položili deske in naložili veliko kamenje, da se zelje povsem skisa. Podobno je bilo tudi, kadar smo ribali repo in se tako preskrbeli za celo leto. Ejej, kdo ne bi rad gazil zelja in repe, saj se to dvoje jedi tako poda suhemu okraku, mastni klobasici, ali pa ričetu, v katerem se kuhajo kožice. Jernejček je pa tudi znal ribati, kakor malokdo.

Postajalo je vedno bolj hladno. Po dolgem dežju so nastali lepi dnevi in jasne noči, ali mrzlo je bilo, da se je dan za dnevom bolj opažala potreba tople peči.

»Mama, kdaj bodemo zakurili v sobi?«

»Počakajte, vi zmrznjenci nadležni!«

»Zakurite, zakurite, mamica, bode tako ugodno pri topli peči in mi bomo pridni in poslušni; nanosili bodemo vam drv, kolikor bodete hoteli!«

Mati niso ničesar dejali, le nasmejali so se malo. Vendar, ko smo se nekega jutra prebudili, čulo se je v peči nekako pokanje, a po sobi se je razlivala prijetna gorkota.

»Ala, zakurjeno je, v peči gori!« oglasila so se vesela otročja grla. V posteljci ni bilo več obstanka nego hitro na noge in k peči. Ojej, kako je grela!

V tem so se vrata odprla, in v hišo so vstopili mati. Mi srajčniki smo jih veselo pozdravili, mati so pa resno dejali:

»Vidiš jih nadlog razposajenih! Sedaj tu pri peči gosli kažejo. Hajde, hitro se umite, oblecite in molite jutranjo molitev, drugače precej ogenj pogasim.«

E, ni bilo druge, morali smo poslušati dobro mamico. Tako stori vsako dobro dete, zapomnite si vi, moji čitateljčki. Zjutraj, ko se prebudite, vstanite hitro, ne da bi se povaljevali po postelji. Napravi se križ, oblečejo se hlačice ali pa krilce, potem pa k umivalnici. Tistega ne, da bi se kateri vode bal in se kar le tako v naglici malo poškopil. Voda je za to, da se človek umije, in če je bolj hladna, bolje je, potem boste bolj bistri in zdravi. Ko je to dovršeno, obleče se še druga obleka, pogladijo se lasje in potem se poklekne pred sveto sliko ali križ, kar imate gotovo vsi v sobi, in se opravi lepo pobožno jutranja molitev. Če boste tako delali, ljubil vas bode Bog in vaši stariši, a za peč in za druge stvari bode preostalo še vedno dosti časa.

Storili smo, kakor so velevali mati, a ko je bilo vse dovršeno, potem smo se pa tudi pogreli. Bilo je tako ugodno ōndi. Prinesli smo si debeljačinih (koruzinih) strokov in smo začeli ružiti debeljačo, katere rumena zrnca so tako rada padala v slamnati peharček. Prisedel je k nam še dedek, in tedaj se je začelo šele pravo življenje. Bilo je pripovedek in ugank kot debeljačinih zrnc. To smo poslušali!

Med tem je pa tudi začelo snežiti. Najpoprej so padali bolj redki sneženi kosmiči, potem pa vedno bolj gosti, kakor da jih sipljejo angeljčki iz nebes. Sneg je pobelil goro in dolino. Malo tesno nam je bilo takrat v sobi. Vedno je kateri smuknil venkaj, da se malo poigra s snegom. Vendar sneg je bil mrzel, pa smo se zopet vračevali k topli peči, katera je tako ljubeznivo grela. Kaj nam ni bilo lepo?

Vendar prišlo je še večje veselje. Čuli smo že toliko, da sv. Nikolaj ljubi dobre otroke, in sv. Nikolaj se je bližal. Ne bodem se hvalil, nismo bili tako dobri ne, da ne bi mogli biti boljši. Marsikaj nam je vest očitala, zato se je pa trebalo popraviti in rado in mnogo moliti in ubogati stariše. Od sedaj smo bili čisto drugi, pa smo se nadejali, da nam bode sv. Nikolaj vendar nekaj prinesel. In nismo se motili, saj je tako dober sv. Nikolaj. Bil je lep pogled onega jutra na njegov praznik na one krožnike na mizi, kateri so bili napolnjeni z najbolj raznovrstnimi darili. Bilo je tu rdečih jabolk, suhih sliv, sladkih rožičev, lešnikov in orehov, svetih podob in knjig, ali bila je tudi šiba, katera nam je hotela povedati to-le: »Pazite, otroci, da ostanete vedno dobri, sicer bodem vam jaz drugače pela. Bodite takovi, kot da je vsaki dan praznik sv. Nikolaja, ker le tedaj boste dobri otroci. In dobre otroke ljubi Bog in vsi dobri ljudje!«

